

Örömhír

A Ciszterciói Görög Katolikus Egyházközség Hívteljei kiadványa

Urunk színéváltozása

Alexander Schmemmann atya gondolatái

Majdnem a liturgikus év végén augusztusban ünnepeljük az Úr Színéváltozását. Ez az ünnep is az alapvető megemlékezések sorába tartozik. Mivel rendszerint hétköznapra esik, sajnos, kevesen tartják meg, pedig az igazhitű tanítás megértése céljából különösen fontos.

Krisztus maga mellé vette az apostolokat és felment velük a hegyre. Arca felragyogott, mint a nap, ruhája fehér lett, mint a hó. Az egyik tanítvány így szólt hozzá: „Uram, jó nekünk itt lennünk”. Az emberi vágyak beteljesedése, a tökéletes boldogság pillanata volt ez. Hiszen a világon semmi sem adhat nekünk beteljesülést, csak Isten, az Ő dicsősége, az Ő fényessége, az Ő igazsága, az Ő országa. A Színéváltozás ünnepe azt emeli ki, hogy a kereszténység: öröm, nem pedig valamiféle szabálygyűjtemény – hétfőn ezt meg ezt, kedden ezt meg ezt tegyé-

tek. Isten nem előírásokat és szabályokat adott nekünk, hanem *Önmagát*: ez az Élet, a Szeretet és a Színéváltozás. Erőt adott nekünk, hogy elkísérhesük a Tábor hegyére és ott megízlelhessük, amit a számunkra készített.

Mi az Egyház? Az Egyház ennek a fényességnek a visszatükröződése, amit az apostolok a Tábor hegyén láttak. Kérdezzük csak meg az öregeket. Nem értik, mit jelenthet az, hogy templomba *kell* menni, hiszen ők boldogan mennek templomba, és ha nem mehetnek - boldogtalanok. Milyen hosszú lesz, meddig tart majd a szertartás? – kérdezzük *mi*, ők pedig bármit boldogan feláldoznának, ha eljuthatnának a templomba. Nem azért, hogy valamiféle vallásos kötelezettségüket leróják, hanem azért, mert tudják, hogy a templomban lelhetjük meg igazi *otthonunkat*, az örömet és a fény ajándékát. Az egyházi év liturgiái a kereszténység valamennyi – egyéni, társadalmi és kozmikus – dimenzióját feltárják számunkra. Keresztény éle-

tünk valójában nem más, mint Krisztus követése a Tábor hegyére. Néha izzadunk, néha fázzunk. Néha elfáradunk, felhagyunk a fáradozással, talán egy időre el is feledkezünk róla. A keresztény élet értelmét pedig pontosan ez adja, Krisztus állandó követése a Tábor hegyére, ahol végül majd mi is azt mondhatjuk: „Uram jó nekünk itt lennünk!” Krisztus pedig akkor megmutatja nekünk, amit – Szent Pál szavaival – „szem nem látott, fül nem hallott, és ember szíve meg nem sejtett, amit Isten az őt szeretőknek készített” (1Kor 2,9). Figyeljük meg: nem csupán azoknak, akik követik előírásait, hanem azoknak akik *szeretik* Őt. Hisz aki szereti Őt, abban olthatatlan vágy ég, hogy minden nehézség ellenére is kövesse, hogy megérezze azt a boldogságot, hogy Őbenne lehet.

Palamasz Szt. Gergely ünnepi beszédéből

Mivel az Isten Fia az emberek iránti határtalan szeretetében nem elégedett meg azzal, hogy önnön isteni valóságát a mi természetünkkel egyesítse, lelkes testet és értelmes lelket öltve magára, hogy megjelenjen a földön, és az emberek között éljen, hanem – ó, mily’ csodája

a határtalan bőkezűségnek! – minthogy magukkal az emberi valóságokkal egyesül, összeelgyítvén magát minden egyes hívővel a szent testéből való részesülés által, és minthogy velünk egyazon testté válik, és bennünket az egész istenség templomává tesz – hiszen a Krisztus testében „testileg lakozik az istenség egész teljessége” (Kol 2,9) –, nos mindezek után hogyan világosítaná meg azokat, akik méltóképpen egyesülnek az ő bennünk lévő testének isteni sugarával, hogyan ragyogná be a lelküket, ahogyan fényel árasztotta el tanítványai testét a Tábor hegyén?

Hiszen akkor ez a test, a kegyelem fényének forrása, még nem egyesült a mi testünkkel, s ezért kívülről világította meg azokat, akik méltóképpen közeledtek hozzá, s az érzéki szemek útján küldte a lélek megvilágosodását; ámde ma, minthogy már elvegyült velünk, és bennünk él, belülről világítja meg a lelket.

Nagyboldogasszony (Az Isten-szülő elhunytá)

Az Istenszülő elhunytát nem mondják el a Szent Írások, de elbeszélését megőrizte az egyház emlékezete, és kifejeződik az ünnep ikonjában és a Nagyboldogasszony liturgiájá-

ban, melyek rövid áttekintést nyújtanak erről a titokról.

A) A legszentebb Szűz Mária elhunytának ikonja

Mária halálos ágyán fekszik, a Szentlélek összegyűjtötte az apostolokat a világ minden sarkából, hogy elkísérjék Máriát a halálban. Az egyház első püspökei is körülveszik, az angyalok meghajlanak előtte, az asszonyok jönnek, hogy tiszteljenek teste előtt. Középen, a ravatal mögött magaslik a dicsőséges Jézus fénylő alakja, amint egy gyermeket tart a karján: anyjának lelkét.

A gyerekek: Miért van gyermekalakja a léleknek? Talán a lélek a test kicsinyített lenyomata, és a test a lélek burka?

Az Öreg: Nem, Mária lelkének azért van bepólyázott csecsemőalakja, mert a mennyben születik. Ő hozta testében a világra az Isten Fiát, ő kölcsönözte neki az emberségét, hogy Isten Fia a földre szülessen. Most viszont ez a Fiú – aki az ő fiává lett – viszonzásul istenségét nyújtja neki, hogy megszülessen a mennyben: Az eljövendő kor dicső-dicsősége, az ember végső célja már megvalósult, nemcsak egy megtest-sült isteni személyben, hanem egy átistenült emberi személyben is.

B) Nagybaldogasszony liturgiája

Így hangzik az ünnep tropárja: „Szülétedben a szüzességet megőrizted, halálodban pedig a világot el nem hagytad, mert Anyja lévén az Életnek átköltöttél az életre, és imádságaiddal meg mented az örök haláltól a mi lelkünket.”

(Forrás: Krisztus közöttünk)

Tanúságtevő sportolók

A sportolók között a legnagyobbak, a brazil fociválogatott minden tagja a nyertes vb-döntő (2002) után lerántja magáról a mezét, és alatta egy trikó, amelyen rajta a felirat: „I belong to Jesus” (Jézushoz tartozom) tesz tanúságot több milliárd néző előtt, hogy miért tudtak nyerni. A 2007-es aranylabdás, a világ egyik legjobb focistája a brazil Kaká a Real Madrid játékosa igazi tanúságtevőként ünnepel minden gólja után. Khan a félelmetes, mágikus erejűnek mondott német kapus olyan gólokat kapott a hasa alatt, a nevező braziloktól, a 2002-es vb-döntőben, amelyeket egy hároméves gyerek se szed be. Így találkozhatott a jókedvű, játékos Krisztussal, a brazil játékosok képében. De vegyük a magyarokat, Balczót, Egerszegit, Nagy Tímeát aki két olimpia között mindig szül egy kis „képmást”, aztán újra elmegy nyerni. Mind-

mind tanúságot tettek, tesznek

Hírek

Az eső sem oltotta ki a Görögtűzet

Idén 10. alkalommal, rendhagyó helyszínen és körülmények között rendezték meg a sikeres Görögtűz tábor; több generációs nagy táborrá vált a Balaton partján, Fonyódligeten.

Közel hétszázan táboroztak július utolsó hetében, három csoportban: voltak a „rendes” görögtűzesek, az általános iskolások; aztán voltak a kiöregedett görögtűzesek, a gimnazisták, valamint azok, akik családostul nyaraltak. Sok-sok előkészület és nehéz szervezés, kisebb-nagyobb hibákkal kezdődött a hét, mely mindenki számára nagy élmény volt. Ezt nem csak én gondolom így, a táborozók már most a jövő évi Görögtűzet várják!

Az ikonról

Más a vallásos témájú festmény, és más a liturgikus ikon. Az első az egyéni művészi tehetség terméke, a másik a liturgikus élet virága és kisugárzása. Az egyik ebből a világból való. A másik egy egyszerű, nyugodt, életadó és fentről való üzenetet közvetít. Olyasvalamiről beszél, ami régen maga mögött hagyta már az olyasféle kategóriákat,

Krisztusról.

mint a tegnap és a ma, az itt és az ott, az enyém és a tied. Az egyetemes emberi természethez szól, az ember túlánra való szomjúságához. Az ikonon keresztül egy örökké élő és változatlan valóság nyilatkozik meg szavak nélkül, s a hallgatásban jelenlévő tapintat mellett valami olyan mély dolgot hív életre, ami képes az emberben mindent egyesíteni. Az ikon fény, amely világít és utat mutat, vigasztalón és tisztán, legyen bár nappal vagy éjszaka. S akár csukva, akár nyitva vannak a szemeid, nem veszed el a teremtetlen fény tapasztalatát és szemlélését. „Az éjszaka és a nappal egy lesz.” Az ikont nem veszíted el szem elől. Légy akár vidám, akár szomorú, vigasszal tölts el. Kegyelme megtart a romolhatatlan élet bölcsőjében, légy akár élő vagy halott; az ikon maga az életünk. Szenvedélyeinken és gyöngeségeinken túllépve, azokon fölülemelkedve létezik, és békével, a feltámadott Úr fényével tölt el bennünket.

Az ikon az új tűzoszlop, amely az új Izraelt elvezeti az Ígért Földjére.

(Forrás: Robert F. Taft – Hans-Joachim Schulz: A bizánci liturgia)